

Dosarul nr. 2ra-814/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (Sv. Garștea-Bria)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna)

Î N C H E I E R E

08 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Valeriu Doagă
Tamara Chișca-Doneva
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Gavriiliuc Serghei,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către Gavriiliuc
Serghei împotriva lui Igor Mosiiciuc cu privire la partajarea bunului imobil,
împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
admis apelul declarat de către Mosiiciuc Igor, s-a casat hotărârea din 27 aprilie 2018 a
Judecătoriei Chișinău, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii
ca neîntemeiată

c o n s t a t ă :

La 09 august 2016, Gavriiliuc Serghei a depus cerere de chemare în judecată, cu
concretizările ulterioare, împotriva lui Igor Mosiiciuc cu privire la partajarea bunului
imobil.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că în baza contractului de donație nr.
XXXXX din 17 martie 2010, autentificat de către notatul Boris Gratii, înregistrat în
Registrul bunurilor imobile la 15 aprilie 2010, a devenit proprietarul a 1/3 cotă-parte
ideală din bunul imobil – apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX, nr. cadastral
XXXXX.

A susținut că proprietarul a 2/3 cote-părți ideale din apartamentul nominalizat supra,
conform contractului de donație nr. XXXXX din 10 decembrie 2009, este pârâtul
Mosiiciuc Igor.

A notat reclamantul că de fapt împărțirea în natură a apartamentului nr. XXXXX,
din str. XXXXX, conform cotelor-părți, este imposibilă, deoarece este compus din 2 odăi
locative, care nu sunt izolate.

A menționat că la moment deși deține dreptul de proprietate asupra 1/3 cotă-parte
din imobilul în litigiu, totuși nu poate să se folosească de proprietatea sa.

Cu atât mai mult, că în prezent în apartamentul în litigiu locuiește o rudă a pârâtului,
îngrădindu-i accesul la cota sa parte din imobilul respectiv.

În contextul expus, și cu trimitere la prevederile art. 315 alin. (1), (2) și (3), art. 346
alin. (1), art. 347 alin. (1), art. 357 alin. (1) și art. 361 alin. (2) din Codul civil (până la

modificările efectuate prin Legea privind modernizarea Codului civil și modificarea unor acte legislative nr. 133 din 15 noiembrie 2018, în vigoare din 14 ianuarie 2019, cu unele excepții), și art. 1 din Protocolul nr. 1 adițional la Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, a cerut Gavriiuc Serghei partajarea apartamentului nr. XXXXX, din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, prin atribuirea în natură a întregului apartament lui Mosiiciuc Igor, cu încasarea din contul pârâtului în beneficiul său a sumei de 168.300 de lei cu titlu de sultă în schimbul a 1/3 cotă-parte din imobilul în litigiu ce îi aparține cu drept de proprietate, precum și 200 de lei cheltuieli pentru efectuarea evaluării bunului imobil, 150 de lei taxa de stat și 2.000 de lei cheltuieli de asistență juridică.

Prin hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea a fost admisă și s-a partajat apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, proprietate comună pe cote-părți, prin atribuirea în natură a întregului bun imobil lui Mosiiciuc Igor în schimbul unei sulte în mărime de 168.300 de lei ce constituie costul a 1/3 cotă-parte din apartamentul nominalizat în beneficiul lui Gavriiuc Serghei. S-a încasat din contul lui Mosiiciuc Igor în beneficiul lui Gavriiuc Serghei suma de 200 de lei cheltuieli pentru evaluarea imobilului în litigiu, 2.000 de lei cheltuieli de asistență juridică și 155 de lei taxa de stat, în total 2.355 de lei.

Prima instanță și-a motivat hotărârea prin faptul că împărțirea în natură a bunului imobil în litigiu nu este posibilă în așa mod ca fiecare din coproprietari să aibă cel puțin o odaie separată.

A reținut prima instanță că relațiile dintre părțile în litigiu sunt ostile. Reclamantul Gavriiuc Serghei dispune de un alt spațiu locativ și nu are intenție de a se instala cu traiul în apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX, și pretinde numai la contravaloarea 1/3 cotă-parte ce îi aparține din imobilul litigios.

Totodată, a stabilit prima instanță că pârâtul Mosiiciuc Igor nu are un alt loc permanent de trai, locuind în apartamentul în litigiu timp îndelungat, achită serviciile comunale prestate pentru întregul apartament, inclusiv și pentru 1/3 cotă-parte ce aparține lui Gavriiuc Serghei, precum și nu dispune de surse financiare pentru răscumpărarea cotei-părți ce aparține lui Gavriiuc Serghei conform prețului propus de către reclamant până la adresarea în instanța de judecată.

A notat prima instanță că atât reclamantul, cât și pârâtul în procesul examinării cauzei nu au solicitat dispunerea efectuării unei expertize pentru stabilirea prețului apartamentului în litigiu, din care considerente la emiterea hotărârii s-a ținut cont de informația nr. 31/02 din 14 februarie 2018 eliberată de către bursa de valori „Lara”, potrivit căreia valoarea medie de piață a apartamentului cu 2 odăi, cu suprafața totală de 45 m.p., în starea tehnică medie, la etajul 4 din 5, situat pe adresa str. XXXXX, în perioada 01 august 2016 – 31 octombrie 2016, constituie 485.000 de lei – 505.000 de lei (f.d. 39).

A concluzionat prima instanță că partajarea proprietății comune pe cote-părți - apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, este posibilă în condițiile prevăzute de art. 361 alin. (2) din Codul civil, cu atribuirea întregului apartament lui Mosiiciuc Igor în schimbul unei sulte în beneficiul coproprietarului Gavriiuc Serghei.

Prin decizia din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de către Mosiiciuc Igor, s-a casat hotărârea din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei

Chișinău, sediul Central și s-a emis o hotărâre nouă de respingere a acțiunii ca neîntemeiată.

Instanța de apel și-a motivat decizia prin faptul că prima instanță a emis hotărârea cu interpretarea normelor de drept material, în special a prevederilor art. 361 din Codul civil, care stabilește posibilitatea și modalitatea împărțirii bunului imobil aflat în proprietate pe cote-părți, și anume prin atribuirea întregului bun imobil, în schimbul unei sulte, în favoarea unui ori a mai multor coproprietari, la cererea lor.

A precizat instanța de apel că dispozițiile art. 361 din Codul civil cert stabilește că dreptul de proprietate pe cote-părți poate înceta prin atribuirea întregului imobil unui proprietar, cu compensarea celuilalt cu o sultă bănească corespunzătoare cotei-părți pe care o deține, dar această prevedere stabilește și o condiție – la cerere.

A notat instanța de apel că prin sintagma „la cerere” se înțelege – dorința, consimțământul coproprietarului căruia urmează să-i fie atribuită sulta bănească.

A reținut instanța de apel că în speță cererea privind atribuirea în natură a întregului bun în proprietate vine din partea reclamantului Gavriiuc Serghei, care deține cu drept de proprietate privată 1/3 cotă-parte din apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX, nr. cadastral XXXXX, căruia urmează să-i fie achitată sulta.

A menționat instanța de apel că reieșind din cererea de apel și explicațiile date în cadrul ședinței instanței de apel, pârâtul Mosiiciuc Igor nu dorește să obțină în natură întregul bun imobil în litigiu, cu achitarea reclamantului unei sulte în schimbul a 1/3 cotă-parte ce aparține acestuia, ba din contra, manifestă dorința ca apartamentul în litigiu să fie transmis în întregime lui Gavriiuc Serghei, cu achitarea de către ultimul în beneficiul său a sultei bănești.

A constatat instanța de apel că la cazul speței nu sunt întrunite condițiile prevăzute de art. 361 din Codul civil, lipsind astfel cererea și/sau consimțământul coproprietarului Mosiiciuc Igor, care urmează să achite sulta bănească și să obțină întregul bun imobil litigios, or, conform legislației în vigoare dreptul de proprietate este inviolabil, respectiv, în obligația pârâtului nu poate fi pusă o creanță și transmis un imobil fără consimțământul acestuia.

Prin încheierea din 23 ianuarie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Mosiiciuc Igor privind emiterea unei decizii suplimentare la decizia din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

La 16 ianuarie 2019, Gavriiuc Serghei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 27 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, pe care o consideră legală și întemeiată.

În susținerea recursului Gavriiuc Serghei a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material.

La 25 martie 2019, în adresa lui Mosiiciuc Igor a fost expediată copia recursului declarat de către Gavriiuc Serghei, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței, însă intimatul nu și-a valorificat dreptul respectiv.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Gavriiuc Serghei este inadmisibil, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

Conform art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Potrivit art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa lui Gavriliuc Serghei la 12 noiembrie 2018 (f.d. 137), însă nu se atestă date când a fost recepționată de către recurent.

În această ordine de idei, se constată, că în speță, calea de atac a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 16 ianuarie 2019.

In concreto motivelor inserate în cererea de recurs, completul de admisibilitate le apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate.

Or, conform prevederilor art. 437 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs trebuie să fie dactilografiată și trebuie să cuprindă esența și temeiurile recursului, argumentul ilegalității deciziei atacate, solicitările recurentului, propunerile respective.

Analizând cuprinsul cererii de recurs depusă de către Gavriiliuc Serghei, completul de admisibilitate evocă faptul că argumentele invocate în recurs, în esență, sunt similare alegațiilor inserate în cererea de chemare în judecată și explicațiilor date în cadrul ședinței instanței de apel, asupra cărora Curtea de Apel Chișinău s-a pronunțat deja în modul corespunzător.

Prin urmare, acestea nu pot fi reținute de către completul de admisibilitate, deoarece recursul împotriva deciziei instanței de apel este o cale de atac de drept, vizând în exclusivitate legalitatea actului de dispoziție contestat.

La acest capitol, instanța de recurs atestă că recurentul nu a evidențiat în cererea de recurs formulată memoriul ilegalității și netemeinicii deciziei recurate, limitându-se doar la reiterarea unor circumstanțe care au fost supuse examinării în ordine de apel.

În acest sens, urmează a se evidenția faptul că nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de ilegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Astfel, este de menționat că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici care, circumscrise fiind motivelor de recurs îngăduite de lege, sunt de natură a învedera ilegalitatea hotărârii.

În această ordine de idei, instanța de recurs constată că, argumentele invocate în cererea de recurs, după esența lor, pot fi încadrate în temeiul prevăzut de art. 386 alin.(1) lit. b) din Codul de procedură civilă, aplicabil doar procedurii de apel și nu se regăsesc în art. 432 din Codul de procedură civilă, aplicabil recursului.

Mai mult ca atât, acestea au fost deja supuse examinării și aprecierii de către instanța de apel prin prisma art. 130 din Codul de procedură civilă, fiindu-le oferite concluziile de rigoare și, prin urmare, nu urmează a fi reiterate în ordine de recurs.

Ipotezele relevate certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al recursului declarat, deoarece Gavriiliuc Serghei nu a invocat niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel.

Astfel, se evidențiază caracterul declarativ al recursului, deoarece este lipsit de conținut și desprinde simplul fapt al dezacordului recurentului cu soluția dată de către instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (cauza Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67).

La acest capitol instanța de recurs reține că recursul declarat de către Gavriiliuc Serghei nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu este capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că prezenta cerere de recurs a fost depusă după ce Gavriiliuc Serghei a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „Levages Prestations Services” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că recurentului i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv.

De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, rezultă că participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și a interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în recurs nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Gavriiliuc Serghei împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Gavriiliuc Serghei împotriva deciziei din 10 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva

Mariana Pitic